

**FACTORS RELATED TO DENTAL NURSE PREPARATION
FOR WORKING IN TAMBON HEALTH PROMOTING
HOSPITAL IN THAILAND**

SOMRIT JIROJVANICHAKORN

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF PRIMARY HEALTH CARE MANAGEMENT
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2015

Copyright by Mahidol University

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

**FACTORS RELATED TO DENTAL NURSE PREPARATION FOR WORKING AT
TAMBON HEALTH PROMOTING HOSPITALS IN THAILAND****SOMRIT JIROJVANICHAKORN 5437358 ADPM/M****M.P.H.M.****THESIS ADVISORY COMMITTEE: NATE HONGKRAILERT, Ph.D.,
BOONYONG KEIWKARNKA, Dr.P.H., PROF.DR.SANTHAT SERMSRI, PH.D.,****ABSTRACT**

Dental caries are still a serious problem in Thailand. Dental nurses are often the major influence on promoting dental public health at the sub-district (Tambon) level. This cross-sectional descriptive study aimed to identify factors associated with dental nurse preparation by chiefs of dental departments of community hospitals all over Thailand.

Self-administered questionnaires were filled out by 290 respondents to assess their socio-demographic characteristics, psycho-social factors, cues to action and enabling factors, which were considered related to their dental nurse preparation performance. Data were analyzed by descriptive statistics, Chi-square test. Multiple logistic regression was performed to determine associations between the dental nurse preparation and influential factors.

Half of respondents had a low level of dental nurse preparation. Those who received information said this was mostly from their Provincial Health Office personnel. Factors that were found to have a significant association with dental nurse preparation were age group, high perception group, mass media, advice from NHSO personnel, advice from other chiefs of a dental departments in a community hospital, hospital policy, hospital assignment, hospital budget support and The hospital manpower management system.

The most significant predictors were advice from other junior chiefs and hospital assignments. Therefore the department chiefs need to be encouraged to achieve better dental nurse preparation. Meanwhile, the important sources of information on respondents' dental nurse preparation need to be reassessed and strategies need to be developed to improve the levels of preparation and management among department chiefs.

**KEY WORDS: DENTAL CARIES/ DENTAL NURSE/ CHIEF OF DENTAL
DEPARTMENT/ PREPARATION BEHAVIOR**

116 pages

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมการทันตภิบาล เพื่อลงปฏิบัติงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในประเทศไทย

FACTORS RELATED TO DENTAL NURSE PREPARATION FOR WORKING AT TAMBON HEALTH PROMOTING HOSPITALS IN THAILAND

สมฤทธิ จิโรจน์วิชชากร 5437358 ADPM / M

สม.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : เนตรหงษ์ไกรเลิศ, Ph.D., บุญยง เกี่ยวการค้า, Ph.D.

บทคัดย่อ

โรคฟันผุก็ยังคงเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประชากรทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะเด็กเล็กในเมืองไทย ทันตภิบาลเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญและมักจะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานทันตสาธารณสุข เพื่อดูแลสุขภาพช่องปากของประชาชนในระดับตำบล การศึกษานี้เป็นการเก็บข้อมูลแบบภาคตัดขวางเพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมการทันตภิบาลเพื่อลงปฏิบัติการในรพ.สต. ของหัวหน้ากลุ่มงานทันตสาธารณสุขโรงพยาบาลชุมชน ทั่วประเทศ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 290 คนในเดือนมกราคม-มิถุนายน 2557 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณาร่วมกับการทดสอบไคสแควร์และการถดถอยโลจิสติกเพื่อค้นหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเตรียมการทันตภิบาลของหัวหน้ากลุ่มงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลชุมชน

พบว่าครึ่งหนึ่งของหัวหน้ากลุ่มงานทันตสาธารณสุขมีการเตรียมการในระดับต่ำกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ที่ได้รับคำแนะนำจากบุคลากรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ปัจจัยที่พบที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเตรียมการทันตภิบาล คือความอาวุโสของหัวหน้ากลุ่มงาน, กลุ่มการรับรู้ต่อผลกระทบสูง, กลุ่มที่ได้รับการข่าวสารสาธารณะ, กลุ่มที่ได้รับคำแนะนำจากบุคลากรของ สปสช., กลุ่มที่ได้รับคำแนะนำจากหัวหน้ากลุ่มงานทันตสาธารณสุขของโรงพยาบาลอื่น ๆ นโยบายโรงพยาบาล การมอบหมายภารกิจ การสนับสนุนงบประมาณของโรงพยาบาลและระบบการบริหารจัดการกำลังคนของโรงพยาบาล

การคาดการณ์พยากรณ์ตัวแปรที่สำคัญที่สุดคือกลุ่มที่ได้รับคำแนะนำจากหัวหน้า รุน้องและ กลุ่มที่โรงพยาบาลมอบหมายภารกิจการเตรียมการให้จะมีการเตรียมการอยู่ในระดับดีเป็นพิเศษ

ข้อเสนอจากผลการวิจัยคือหัวหน้ากลุ่มงานทันตสาธารณสุขโรงพยาบาลชุมชนควรได้รับการสนับสนุนจากโรงพยาบาลและได้รับคำแนะนำที่เหมาะสมได้แก่การกำหนดเป็นนโยบาย การมอบหมายเป็นภารกิจ การสนับสนุนด้านงบประมาณ ตลอดจนคำแนะนำจากทันตบุคลากร รอบข้างเพื่อให้เกิดการเตรียมการทันตภิบาลที่ดีในการลงปฏิบัติงานในรพ.สต.ต่อไป